

Izhaja ob 4 zjutraj.
Stane mesečno 1250 Din
za inosemstvo 25—
seobvezne
Oglaš po tarifu.
Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravištvo:
Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 96.
Podružnice:
Maribor, Baravska ul. 1.
Tel. št. 22.
Celje, Aleksandrova s.
Račun pri pošti. Čekov
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 10. julija.
O pomenu nedeljnih zaključkov
roditelne seje SLS smo že spregovo-
rili. Sedaj je znan tudi ekspoze načel-
nika stranke dr. Korošca, ki je tvo-
ril osnovo za debato in za sklepe.
Vredno je zabeležiti glavne politič-
ne misli klerikalnega voditelja, ker
nam avtentično pojasnjujejo stališče
klerikalne stranke napram narodni in
državi.
Osnovna ideja klerikalne politike je,
da smo Slovenci narod za sebe. Naša
emigracija, torej tisti močje, ki so
krepko pomagali preprečiti naše raz-
komadanje in razdelitev med Italijane
in Avstrijce, so po g. Korošcu krivi,
da nam Slovincem svetovna vojna ni
prinesla popolnega plemenskega uje-
dinjenja in samostojne slovenske drž-
ave. Da smo prišli v okvir Jugoslavije,
je po klerikalni ideologiji očitno le
nujno zlo. Kar čudno se ti zdi, da se
klerikalna politika ne postavlja v tem
oziru na stališče revizije in reparacije
in da dr. Korošec vendarle priznava,
da smo se glede obstanka naše drža-
ve »že opredelili«. S suverenim prezi-
ranjem neizbrisnega fakta, da smo Slo-
vinci dne 2. decembra 1918 po svo-
bodni volji izvršili in za večne čase
konsumirali pravo samoodločbo s tem,
da smo se združili s Srbi in Hrvati v
enotno državo na podlagi narodnega
edinstva, je dr. Korošec konstru-
iral novo teorijo samoodločbe, ki naj
korigira zgodovinski fakt narodnega
in državnega ujedinjenja po željah kler-
ikalne stranke. Ker je slovenski ljud-
stvo, zaslepljeno in zapeljano od kler-
ikalnih hujšakcev in demagogov, pri
zadnjih volitvah dalo večino svojih
glasov SLS, se smatra dr. Korošec za
upravičenega, govoriti o novi samood-
ločbi. Da vodi taka teorija v nepresta-
no obnavljanje državnopravnih sporov
in bojov, je jasno.
Korošev politični nauk je torej v
bistvu Radičev nauk. Razlika je v
glavnem taktična. Radič in Korošec
priznava v glavnem le še »medna-
rodni okvir«
Jugoslavije, razločujeta
se pa v previdnosti. Radičeva politika
je prostodušnejša, klerikalna je tudi
tokrat kakor vsekdar neodkrita.
Klasičen primer za to so tudi Ko-
roševе izjave o »zunanjih zvezah«
Naravno je, da sovražniki naše države
kar najkrepkeje simpatizirajo z našimi
separatisti in federalisti. Nikdo ni
tako vnet za Radičeve in klerikalne
programe, kakor »probujajoči se«
Madžari, laški fašisti in makedonsko-
južni. Gospod Mussolini bi z veseljem
prihitev vzpostavljati klerikalno avto-
nomo in Radičovo republiko. Na te
in take simpatije računajo tudi gotovi
separatistični krogi in nesporne so
njihove zveze z zunanjimi »prijatelji«
Korošec je te elemente desavuiral na
tako blag način, da jih je pravzaprav
moralno podprl, koncedirajoč mož-
nost tuje intervencije!
Posebno pozornost zaslužijo tudi
klerikalne ponudbe Nemcem, izrečene
v obliki groženj. Dr. Korošec oblažuje,
da Nemci dosedaj še niso postali za-
vezniki klerikalcev in Radičev ter jim
še v zadnjem hipu ponuja koncesije.
Njemu se zdi »nacionalna«
fronta brez Nemcev nepopolna in rad bi se
z njimi boril »ramo ob ramo«
Polovico svojega govora je porabil
vodja klerikalne stranke, da se pre-
zonglira preko vprašanja odgo-
vornosti za današnje žalostno stan-
je v državi in da prikrije kata-
strofalni neuspeh dosedanje
klerikalne politike. Dragoceno je pri-
znanje, da so klerikalci »delali na to,
da ne pride do koaliciona«. To delo je
seveda obstajalo in še obstaja v di-
rektni in indirektni podpori radikal-
skega režima. In akoravno dr. Koroš-
ec konstatira, da radikali nimajo vo-
lje za »sporazum«, smatra vendar
za potrebno, da se zveže z radikali ne
prekinejo. Nobena še tako predrzna
trditev ne more spraviti s sveta dej-
stva, da je radikalna vlada etablirana
s klerikalno pomočjo, da se z isto
pomočjo vzdržuje na krmlju in da so
klerikalci v polnem obsegu odgovorni
za režim, ki nas po besedah dr. Ko-
rošca »gospodarsko zapostavlja, iz-
rablja, z davčnim izsesavanjem ubija
voljo za sporazum in boče izstradati
prečanske uradnike.« To je glavni
uspeh klerikalne politike v Beogra-
du, ki ga je mogel dr. Korošec navesti.
Čudno je še pristavil, da so klerikal-
ci v parlamentu izpraševali vladne
vesti in sodniki centralizma. To je
vse, kar morejo po večmesečnem delu
ponuditi svojim volilecem, katerim so
ureje objubljali raj na zemlji.
Nikdar v naši državi še niso bile
prilike tako težavne in nemorne, ne-
go danes, ko igrajo separatisti vseh
»meri svojo brezvestno sporazumsko

Radikalna rekonstrukcija vlade

NA VSAKE ŠTIRI RADIKALE EN MINISTER ALI DRŽAVNI POD-TAJNIK!

Beograd, 10. julija. p. Min. predsed-
nik Pašić se je pod pritiskom večine ra-
dikalskega kluba odločil, da izvrši re-
konstrukcijo kabineta ter istočasno umet-
no pomnoži število portfeljev z imenova-
njem državnih podtajnikov. Le na ta na-
čin je bilo mogoče zadušiti borbo med
radikali za ministrska mesta. Vsak če-
rti radikalski poslanec postane minister
ali državni podtajnik.
Nocoj se je v kabinetu g. Pašića vrši-
la zaupna seja ožlega odbora radikalске-
ga kluba, na kateri so bile, kakor izgle-
da definitivno določene kandidature za
posamezna ministrstva odn. podtajniška
mesta. Zanimivo je, da je zopet propadel
znani dr. Janjič, ki so ga radikalski pr-
vakci proglasili za premalo resnega za
ministrsko mesto. Postal pa bo državni
podtajnik. Čuje se nadalje, da izstopa
minister Marković ne sicer formalno, pač
pa dejansko iz vlade. Postane baje mi-
nister ver ter odide v Pariz za šefa naše
reparacijske komisije. Kandidat za mi-
nistra agrarne reforme je Nastas Petro-
vič, za podtajnika v tem ministrstvu Mi-

lan Simonović, za ministra ver dr. La-
za Marković, za podtajnika v tem mi-
nistrstvu dr. Voja Janjič, za ministra prav-
de Marko Trifković, za podtajnika v tem
ministrstvu dr. Količ, za ministra trgo-
vine dr. Velizar Janković, za podtajnika
Vella Popović, za ministra poljoprivrede
dr. Dušan Peleš, za podtajnika Petar
Stanković, za ministra saobraćaja Andra
Stanić, za podtajnika v ministrstvu pošte
in brezolova Milan Nedeljković, za pod-
tajnika v ministrstvu notranjih del dr.
Vlada Andrić. Veliko pozornost vzbuja
odhod dr. Jankovića iz prometnega mi-
nistristva. Povratek dr. Stanića, ki je
bil v lanskem koalicijskem kabinetu mi-
nister prometa, bi pozdravili tudi opozi-
cionalni krogi.
Vesti o predstojajoči rekonstrukciji so
med opozicijo v radikalnem klubu (gru-
pa Radenković) vzbudile odpor. Ta gru-
pa zahteva, da se pred rekonstrukcijo
sprejme zakon o centralni upravi. Med
njenimi pristaši in ostalimi radikalskimi
poslanci je prišlo nocoj do živahnih kon-
fliktov.

Seja narodne skupščine

ODGOVOR VOJNEGA MINISTRA POSL. REISNERJU O LJUBLJAN-
SKIH MUNICIJSKIH SKLADIŠČIH. — VOLITEV ODBORA.

Beograd, 10. julija. r. Na današnji
seji narodne skupščine so poedini mini-
stri odgovarjali na razna vprašanja po-
slancev. Posl. Dimitrijević (rad.) je in-
terpeliral vojnega ministra glede njego-
ve navedbe, da se vojaških bagunecv iz
krajev, kjer žive Arnavti, že se vrnejo
prostovoljno, ne sme postaviti pred so-
dišča, temveč se jih naj le disciplinarno
kaznuje. Vojni minister Pešić je odgovor-
il, da je to storil zaradi tega, ker ti
ljudje niso pobegnili iz lastne iniciative,
temveč nahujskani od agitatorjev.
Vojni minister je nato odgovoril posl.
Reisnerju na njegovo interpelacijo glede
vojaških skladišč, ki se nahajajo v ne-
posredni bližini Ljubljane. Minister me-
ni, da bi bilo treba prej velikih kred-
itov za zidanje skladišč na drugem mestu
in tolaži poslanca s tem, da se v današ-
njih skladiščih ne nahaja tako strelivo,
ki bi bilo nevarno za Ljubljano in nje-
no okolico. Zgradbe, ki so se pričele
graditi okoli skladišč se zaradi tega la-
hko dovrše in ne ogrožajo Ljubljane. Za-
radi varnosti se naj razdalja municijskih
skladišč od zgradb poveča še od 750 do

1000 m. Posl. Reisner je zahteval, da
se vojni minister sporazume z gradbe-
nim ministrom, da se vojaška skladi-
šča čimprej premestijo z Ljubljanskega
polja.
Skupščina je prešla nato na dnevni
red: volitev sedmih skupščinskih odbor-
ov. Glasovanje in štetje lističev je tra-
jalo nad 1 uro. Glasovalo je 184 poslan-
cev, 108 glasov je bilo oddanih za ra-
dikale, ki dobe po 12 članov v vsak
odbor, 31 glasov za demokrate (po 4
člane), 11 glasov za zemljoradnike (po
1 član), 18 glasov za klerikalce (po 2
člane) in 16 za spahovce (po 2 člane).
Skupščina je po razglasitvi volitvah
začela debato o zakonskem predlogu po-
slanca Voje Lazića (zemlj.) o zavarova-
nju posevkov pred točo in poplavo. Po-
slanec dr. Peleš (rad.) predlaga, da se o
tem zakonskem projektu ne razpravlja,
temveč naj skupščina sklene izročiti od-
boru vladni predlog o isti stvari.
Podpredsednik Bakić je ob 1. uri za-
ključil sejo. Prihodnja seja se vrši jutri
ob 8. uri zjutraj.

Razprava o uradniškem zakonu

DEVETO IN DESETO POGlavJE SPREJETI. — VPRAŠANJE VOJ-
NIH LET IN POKOJNIN.

Beograd, 10. julija. p. Danes ob pol-
17. se je nadaljevala seja zakonodajne-
ga odbora, ki se bavi z uradniškim za-
konom. Minister Trifković je izjavil, da
sprejme predlog posl. Ivkovića z dopol-
nitvami posl. Davidovića, Velje Popovi-
ća in dr. Kumanudija. Dalje pristaja na
to, da se uradnikom v Južni Srbiji slu-
žbena leta računajo dvojno. Ta odredba
je sprejeta v čl. 137 in bo veljala 7 let. Da-
le je bilo sklenjeno, da imajo ministri in
državni podtajniki pravico na osebno po-
kojino po dveh letih službovanja.
Za tem je minister Trifković izjavil,
da sprejme predlog posl. Reisnerja, po
katerem se zviša polletni procent v po-
sameznih strokah, za katere posebni za-
kon določa krajši čas za dosego po-
polne pokojnine. Glede predloga dr. Ko-
lića, naj se uradnikom leta, odslužena v
vojni računajo dvojno, prepustila minister
zakonodajnemu odboru, naj o tem odloči.
Zakonodajni odbor je s 25 proti 17 gla-
sovom odbil predlog posl. Kolića. Ravno-
tako je minister glede predloga posl. Po-
povića, da se duhovnikom prizna pokoi-
nina po tem zakonu, pustil zakonodaj-
nemu odboru svobodno roko. Zakonodaj-

ni odbor je z 19 proti 17 glasovom pred-
log odbil.
Nato se je razvila razprava o predlogu
posl. Kolića, ki je zahteval, naj se pre-
pusti ministrskemu svetu določitev, ka-
tera uradniška mesta so »težka«. Gla-
sovalo se je dvakrat. Pri prvem glosa-
vanju je predsednik izjavil, da je glosa-
valo 21 članov za, 20 proti. Demokrati so
protestirali in ugotovili, da je glosovalo
proti 20 poslancev a za 19 poslancev.
Zato se je vršilo drugo glasovanje. Pred-
sednik je izjavil, da je glosovalo za pred-
log 23 poslancev, proti pa 20. Zakono-
dajni odbor pa šteje samo 42 članov!
Ko je minister Trifković predlagal še
nekatero manjšo izpremembo k 9. poglav-
ju, je bilo to poglavje soglasno sprejeto.
Zakonodajni odbor je prešel na pre-
tles 10. poglavja, ki govori o disciplinar-
nih predpisih. Minister je odobril predla-
gane izpremembe poslancev Zarka Mila-
dinovića, dr. Popovića in dr. Kumanudi-
ja, nakar je bilo poglavje soglasno spre-
jeto.
Seja je bila zaključena ob pol 20., pri-
hodnja pa je odredjena za jutri popoldne

igro in pri tem strežejo drug drugemu
po življenju. Radič in Korošec se že
sedaj pripravata za »svoje«
teritorije. Nedavno so klerikalci v »Slovenca«
proglasili potrebo aneksije Medjimurja,
v nedeljo pa je dr. Korošec branil
proti Radiču integriteto slovenskega
Prekmurja. Tako se politika treh na-
rodov razvija v politično farso...
Pa to je povsem naravni razvoj one
smeri, v kateri se danes krotajo klerika-
lci. Vojna s Srbi jih vodi v vojno s
Hrvati. Ako bi šlo za nje, potem bi
moral aplavdirati. Toda gre za slo-
venske interese v pravem t. j. v regio-
nalnem smislu te besede. Klerikalna

politika nas Slovence kot važen del
jugoslovenskega naroda, kot faktor, ki
je poklican soodločevati v tej naši dr-
žavi v večjem obsegu nego to odgo-
varja našemu številu, spravlja v neiz-
merno škodo. Polagoma se bomo po-
vsodi zasovražili in ko se enkrat zgo-
di, da bo urejeno to, kar danes ime-
nujemo »hrvatski problem«, se nas
bodo povsodi otrsali i Srbi i Hrvati
kot one, ki so špekulirali na njihov
medsebojni spor. Takrat bodo dozore-
vali sadovi klerikalne politike, če na-
rod ne bo obračunal z njo, dokler je
še čas.

Pred aneksijo Reke po Italiji

ANEKSIJA SE BO IZVRŠILA ŠE TA MESEC.

Beograd, 10. julija. d. Vlada izjavlja,
da nima nobenih avtentičnih informacij
o namerah Italije. Vsekakor je položaj
zelo kritičen. Zanesljiva poročila hočejo
vedeti, da bo aneksija Reke do konca
tega meseca izvršena. Iz Rima javljajo,
da so se zadnje dni vršile pri Mussoli-
niju konference o tem predmetu. Vse
laške stranke so za aneksijo, izvzemši
ekstremne socialiste in eno grupo v
stranki popolarov, ki svarijo pred takli-
mi koraki ter označujejo pravilno izvr-
šitev rapalske pogodbe in santamarghe-
ritskih konvencij kot najboljšo sredstvo
za osiguranje miru in dobrih odnosov
med obema državama. Ker se je Italija
bala, da bo jugoslovanska vlada dala
rapalsko pogodbo registrirati pri Ligi
narodov in bi potem proglasitev aneksi-
je pomenila žalitev Lige, je Mussolini,
kakor se zatrjuje, sporočil naši vladi, da
bi Italija smatrala naš predlog za regi-
stracijo pri Ligi narodov za neprijazen
akt!

jih ima v solunskem pristanišču.
Beograd, 10. julija. r. Danes popoldne
sta posetila polnomočnega ministra Lju-
bo Nešića naša člana paritetne komisije
je Luginja in admiral Prica. Oba sta bi-
la večerj pozvana od vlade v Beograd.
Kmalu po tem se je pod predsedstvom
zunanjega ministra dr. Ninčiča vršila
konferenca, katere so se udeležili Ljuba
Nešić, Luginja, Prica in nekateri stro-
kovnjaki in političarji. Predmet razpra-
ve je bila zunanje-politična situacija, z
ozirom na reško vprašanje, za katero se
smatra, da je stopilo v zelo kritičnu
fazo.
Po konferenci, ki je trajala do 7. ure,
udeleženci niso hoteli dati nobenih ob-
vestil. Zvečer pa je iz političnih krogov
pronikla vest, da je šef naše delegacije
v Rimu dr. Rybař pozvan v Beograd.
Paritetna komisija še ni obnovila dela,
ker delegacije v paritetni komisiji dela-
jo edino po informacijah svojih vlad.

Beograd, 10. julija. r. Kampanja itali-
janskih listov za aneksijo Reke po Itali-
ji, v katerem slučaju naj bi se naši dr-
žavi odstopili Baroš, Delta in del Ka-
stavske občine in dalje odstopilo Ancio-
no v posest in uporabo za 99 let, je v
polnem teku. Italijani nam numeravajo
ponuditi svobodno cono v reški luci, ki
bi dala naši državi iste pravice, kakor

DEPUTACIJA SUŠAKA V BEOGRADU.
Beograd, 10. julija. p. Danes popoldne
so posetili Beograd predsednik občine
v Sušaku in trije občinski odborniki.
Goste je službeno sprejel zastopnik beo-
grajske občine Joca Pajević, ki se je s
njimi dolgo časa razgovarjal in jih na-
to povedel na obed, ki jim ga je pri-
redila beograjska občina.

Sestanek Male antante odgođen?

RADI BENEŠEVEGA POTOVANJA IN RADI LAUSANNSKE KONFERENCE.

Dunaj, 10. julija. s. Listi poročajo iz
Bukarešte: Po informacijah v političnih
krogih se je otvoritev konference Male
antante v Sinaji, ki je bila določena za
20. julija, odgodila za nedoločeno čas. Po
eni verziji je dr. Beneš prošil za odgo-
ditev, ker takrat še ne more priti v Si-
najo. Druga vest pa pravi, da s sklepi v
Sinaji ne bojeju preudicirati lausannski
konferenci, ki se ne bo končala pred 31.
julijem. Sinajska konferenca se bi po-
tem sestala tekem avgusta. Po svedeni
otvoritvi konference bo rumunski zuna-
nji minister Duca predložil v odobritev
poročilo o delovanju beograjske poli-

tične misije. V glavnem se bodo na kon-
ferenci razpravljala gospodarska vpra-
šanja, in sicer končnoveljavna ureditev
trgovskega prometa s Turčijo, Grčijo in
Bolgarijo. Politična točka programa bo
vstop Grčije in Poljske v Malo antan-
to. Čeprav še ni pozitivnih poročil, je
splošno razpoloženje to, da nobena teh
držav še ne more biti sprejeta v Malo
antanto, ker hočejo najprej dosezanje
države ustaliti skupno zunanjo politiko.
V ta namen se bo ustanovila politična
centrala, čije sedež bo ali v Beogradu
ali pa v Pragi.

Mir s Turki

Pariz, 10. julija. »Figaro«
Angore, da je vlada pod predsedstvom
Mustafe Kemal paše pooblastila izmet-
pašo v Lausanni, da podpiše mirovno
pogodbo. Poročilo o sklenitvi miru je
vzbudilo v turških krogih veliko zado-
voljstvo. Nekateri deli Carigrada so bili,
ko se je razširila vest o sklenjenem mi-
ru, okrašeni z zastavami.
Rim, 10. julija. »Tribuna«
oznaka sklenjeni mir v Lausanni kot zmago Turkov
za katero se ima zahvaliti neslogi an-
tante in podpori s strani Rusije.

Don Sturzo odstopil

Rim, 10. julija. J. Znani voditelj in taj-
nik italijanske klerikalne stranke don
Sturzo je na seji centralnega odbora
stranke podal svojo demisijo. Vost je v
Rimu povzročila naravnost senzacijo.
Demisija se je v komunikah sporočila
volilecem, v katerem se veli, da je mor-
tal don Sturzo, čigar skromnost je zna-
na, odstopil, da se da stranki priložnost
pred vsem svetom pokazati, da je do-
volja močna tudi brez njegovega vo-
dstva biti kos svojim sovražnikom. V re-
nici pa gre za zmago fašistom prija-
nega krila v klerikalni stranki, ki se je
že dolgo prizadevalo vrči Sturza in s
tem odstraniti glavno zapreko za čim
ožje sodelovanje popolarov s fašisti.

Beneševa konferenca v Parizu

Pariz, 10. julija. j. Dr. Beneš je danes
popoldne odpotoval v London. O večerj-
šnji njegovi konferenci s Poincarejem se
ne more doznati ničesar. Uradno se
je danes popoldne sporočilo, da se pri
te konferenci ni razpravljalo o vpraša-
njih, ki so še nerešene med Francijo in
posameznimi državami Male antante,
temveč o splošnem položaju v Evropi.
Obenem pa se trdi, da bo dr. Beneš
skušal posredovati med Anglijo in
Francijo. Mnenja, ali se bo posrečil ta
poizkus, so zelo različna. Splošno se ko-
mentira dejstvo, da je Italija ravno za
potovanja dr. Beneša v London po
agenturi Volta objavila izjavo, v kateri
se na podlagi italijanskih reparacijskih
predlogov zavzema za zblizanje med
Anglijo in Francijo. V Italiji bi zelo ne-
radi videli, ako bi Mala antanta posre-
dovala med obema državama. V franco-
skih krogih se opaža velik interes za ta
komuniké italijanske vlade. (Glej tudi
notico v rubriki »Po svetu«.)

Inozemske borze

10. julija.

CURIH. Berlin 0.021. Newyork 579.50
London 26.40, Pariz 33.90, Milan 24.60,
Praga 17.425, Budimpešta 0.67, Bukare-
šta 2.87, Beograd 6.10, Sofija 5.80, Var-
šava 0.0045, Dunaj 0.0082. Po zaključku
borze je Beograd zopet padel in notiral
ob 17. 6.0675.
TRST: Beograd 24.60—24.80, Pariz
137.25—137.75, London 107.25 —107.75,
Newyork 23.35—23.60, Curih 402—406,
Berlin 0.0075 — 0.0085, Dunaj 0.063—
0.064, dolarji 23.30—23.50, dinarji 24.60—
24.80.
DUNAJ. Beograd 728—732, Berlin 0.21
do 0.23, Budimpešta 7.35—7.45, Bukare-
šta 344—346, London 322.000—323.000,
Milan 2974—2985, Newyork 70.935 do
71.185, Pariz 4102—4118, Praga 2133 do
2143, Sofija 652—656, Varšava 0.47 do
0.49, Curih 12.155—12.205, dolarji 70.650
do 70.960, lire 2940—2960, dinarji 719 do
725.
BERLIN. Dunaj 263.34, Budimpešta
2114, Milan 7930, Praga 5595.50, Pariz
16.972.50, London 847.875, Newyork
186.003, Curih 31.920.
LONDON. Beograd 420—440, Berlin
1.120.000—1.150.000, Milan 105.25 do
105.75, Praga 150—151, Dunaj 310.000 do
323.000.
NEWYORK. London 467.9, Pariz 591,
Berlin 0.04, Milan 428.50, Praga 300.75,
Dunaj 0.1412, Budimpešta 1.2, Bukarešta
50, Beograd 105.50.

NOVI BOLGARSKI POSLANIK V BEOGRADU.

Sofija, 10. julija. r. Bolgarska vlada
je imenovala bivšega načelnika mi-
nistristva zunanjih del Vakarlskega za
poslanika v Beogradu.

ITALIJANSKI PRESTOLO-NASLEDNIK V TRSTU.

Trst, 10. julija. l. Danes je dospel v
Trst italijanski prestolonaslednik princ
Umberto, ki se poda na daljše poučno
potovanje po Jadranu.

Podaljšanje naše obrambne zveze z Romunijo

V soboto 7. t. m. je bila v Bukarešti podpisana pogodba o podaljšanju naše obrambne zveze z Romunijo za nadaljnjih tri leta, t. j. do 7. julija 1926. Pogodbo sta podpisala za Romunijo zunanji minister Duca, za Jugoslavijo naš bucareški poslanik Čolak-Antić.

Konvencija se glasi: Ovrsto odločena, da vzdržita mir, dosežen za ceno velikih žrtv in ki je stalno ustvarjen s pogodbenimi, zaključnimi v Trianonu dne 4. junija 1920 med zavezniškimi in pridruženimi silami z ene strani in Madžarske s druge strani ter pogodbo, sklenjeno v Neuillyu na Saini med zavezniškimi in pridruženimi silami z ene strani in Bolgarske s druge strani, sta se Nj. Vel. kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev in Nj. Vel. kralj Romunije sporazumela, da zaključita obrambno konvencijo:

Člen 1.) V slučaju neizvzvanega napada Madžarske ali Bolgarske, ali obeh ali proti eni od visokih pogodbenih strank v cilju, da se zruši stanje, ustvarjeno s trianonsko ali neuillysko mirovno pogodbo, se obvezuje druga stran, da sodeluje v obrambi napadene strani na način, določen s priložnim, predvidenim v členu 2.) te konvencije.

Člen 2.) Strokovne kompetentne oblasti kraljevine SHS in Romunije določijo sporazumno s posebno vojno konvencijo, ki se ima zaključiti v najkrajšem času, odredbe za izvršitev te konvencije.

Člen 3.) Nobena od visokih pogodbenih vlad ne bo mogla skleniti zveze z neko tretjo silo, ne da predhodno vpraša za mišljenje druge.

Člen 4.) V svrhu združitve svojih miroljubnih namenov se obvezeta obe vladni, da se sporazumevata v vprašanih zunanje politike, ki se nanaša na njuno politiko nasproti Madžarski in Bolgarski.

Bolgarska politika

Izjave ministrskega predsednika Cankova.

Sofija, 10. julija.

Ministrski predsednik Cankov je imel včeraj govor, v katerem je karakteriziral prejšnjo vladno agrarni kot režim nasilstva, preganjanja izobraženih slojev, korupcije in kršitve ustave. Glede splošne politike vlade je poudarjal ministrski predsednik potrebo, da se vzpostavi socialni mir in da se za vedno onemogoči razredna politika.

«Naša prva naloga, je nadaljeval ministrski predsednik, bo, da vzpostavimo pravice in svobodo državljanov, ki jih je prejšnja vlada teptala z nogami. Bolgarija je izšla iz vojne ubožnata in okrnjena in mora vsled tega obnoviti svoje razvaline. Toda Evropa naj ve, da se ne bo našel pameten Bolgar, ki bi hotel vplesti bolgarski narod v novo vojno. Imamo samo eno željo: mir. Vendar pa zahtevamo, da se ne smejo žrtvovati naši legitimni interesi. Kar se tiče odnosov do naših sosedov, morem reči, da bomo z vsemi živeti v prijateljstvu. Zadnji čas pa je, da naši sosede razumemo, da je v interesu miru na Balkanu in sredi balkanskih narodov, da se Bolgariji ne more in ne sme odreči svoboden prihod do morja. Sedanja vlada je takoj, ko je prevzela krmilo države, podala izjavo, da bo lojalno izvršila pogodbe. Za to smo dali že dovolj dokazov.»

Nato je ministrski predsednik obrazložil finančni program vlade ter izjavil,

da finančna politika ne sme biti politika enega razreda in da ne sme biti naperjena proti kapitalu.

Politične beležke

Demanti o zvezah angleškega konzula v Zagrebu s separatisti. «Samouprava» piše pod naslovom «Sir Joung in obziri na namenu sledi»: Te dni se je v našem časopisu v Zagrebu in Beogradu pisalo, da se poslanik Anglije na našem dvoru Sir Joung čisto vmešava v naše notranje politične zadeve. Pooblaščen smo izjaviti, da ministrstvo za notranje zadeve obžaluje, da je naše časopise neprimerno in brez razloga napadalo predstavnik zavezniške in prijateljske nam države. Angleško poslanništvo v Beogradu tudi izjavlja, da se tajnik angleškega konzulata v Zagrebu g. Boden (ki naj bi bil posredoval med Radićem in angleškim časopisjem) ni nikoli sestal z Radićem in ga sploh osebno ne pozna.

Voljno okrožje jugoslovenskih pokrajin v Italiji. Sedanja rimska vlada namerava celo državo razdeliti na 15 volilnih okrožij. Peto voljno okrožje bi tvorila Julijska Krajina, v katero spada Trst z zaledjem, Istra, Goriška, Furlanija z Vidmom ter mesto Zadar s področjem. Volitve se bodo vršile po številu prebivalcev ter bo pri njih prevladovalo načelo majoritete. Vsakih 75 tisoč prebivalcev bo dobilo enega poslanca. Ker šteje Julijska Krajina 1.750.000 duš, odpade nanjo 23 ljudskih zastopnikov, to je 2 poslanca manj nego jih je imela doslej. Po novem volilnem redu bo imela večina 15 poslancev, manjšina pa 8. Tako bodo zopet na površju in v ospredju fašisti, dočim dobe Jugoslavlani, republikanci, klerikali, socialisti, komunisti in drugi le manjšinske mandate.

Po svetu

Svečan sprejem Masaryka v Parizu. Iz Pariza poročajo: Za svečani sprejem predsednika Masaryka, ki pride meseca oktobra v Pariz, zahteva francoska vlada kredit 280.000 frankov z ujemljivostjo, da mora francoski narod v velikem Masaryku kar najslajše pozdravit reprezentanta českoslovaškega naroda.

Minister Beneš v Parizu. Českoslovaški zunanji minister dr. Beneš, ki je obiskal, kakor smo že poročali Pariz, je imel v ponedeljek daljši sestanek s francoskim ministrskim predsednikom Poincarjem. O čem ta se državna razgovarjala, se seveda ne ve, kljub temu pa je vse evropske časopise polno ugibanj in prinaša najrazličnejše verzije. Pri silni napetosti, ki vlada v Parizu vsled reparacijskih diferenc z Anglijo, ni čuda, da spravljajo zlasti pariški listi posvetovanja med Benešem in Poincarjem tudi v zvezo s tem vprašanjem in da govorijo zopet o možnosti Beneševga posredovanja med francosko in angleško vlado. Temu nasproti pa zatrjuje «Prager Presse», da sta oba gospoda govorila le o zadevah, ki se tičejo Male antante in njenega nastopa na bližnjem zasedanju Društva narodov.

Protizidovski izgredi v Budimpešti. V nedeljo in ponedeljek se prišlo na budimpeštanskih ulicah do ponovnih izgredov proti Židom. Dijaki so napadli židovske spremljajke. Pri tem je prišlo do pretepotov, v katere so se vmešavalo tudi občinstvo, tako da policija več časa ni mogla narediti reda.

Judet oproščen. V ponedeljek se je pred pariškim porotnim sodiščem končala razprava proti znanemu francoskemu novinarju Judetu, ki je bil obdožen, da je imel med vojno stike z Nemčijo. Razprava bi se bila morala vršiti še pred dvema letoma, a takrat se ji je Judet z

begom v Švico umaknil. Pred par meseci se je sedaj vrnil in se prostovoljno javil sodišču. Pri ponedeljkovi razpravi je bil Judet z 11 proti 1 glasu oproščen.

Napad na nemškega opravnika poslov v Bruslju. Po vestih berlinskih listov sta v ponedeljek zvečer, ko je nemški opravnik poslov v Bruslju zapuščal poslopje nemškega poslanstva in hotel oditi domov, opravnika napadla dva bivša bojovnika, med njima en rezervni častnik, ter ga obdolevala s pestmi. Služabništvo poslanstva je alarmiralo policijo, ki je oba napadalca prišla in ju odpeljala na policijsko stražnico, kamor je odšel tudi nemški opravnik. Policijski komisar je ugotovil identiteto obeh napadalcev ter ju nato pustil na svobodo. Pri zaslišanju sta izjavila, da sta izvršila napad, da primerno pončita opravnika, ki se je pri nedeljskih protestnih manifestacijah proti atentatu pri Duisburgu norčeval iz manifestantov.

Protidraginski izgredi v Berlinu. V okolici Potsdama je prišlo v ponedeljek do velikih protidraginskih izgredov, pri čemer so delavci ukatere prodajalce živih prisilili, da so prodali živila po znatno nižji ceni. Policija, ki je prispela iz Berlina ni bila kos demonstrantom. Več prodajalcev živil je bilo pretepenih in njih trgovine izropane.

Angleški nasveti Nemčiji. «Daily Mail» poroča, da je angleška vlada pripravljena svetovati Nemčiji, da preneha s pasivno resistenco ako Francija v tem slučaju odpokliče iz ruhrskega področja 70.800 vojakov.

Nov poljski poslanik v Pragi. Iz Prage poročajo, da bo za poljskega poslanika v Pragi imenovan dosedanj poljski finančni minister Stanislaw Grab-ski.

Rusko-nemška rapalska pogodba. Kakor poročajo iz Berlina, stoji pogajanja med berlinsko in moskovsko vlado o praktični izvedbi v Rapalu sklenjene pogodbe tik pred zaključkom. V prihodnjih dneh bo podpisana pogodba o medsebojnih konzularnih odnosih, takoj nato pa pogodba o žitnih dobavah Rusije Nemčiji. Obenem so se že začela pogajanja o sklepu redne rusko-nemške trgovinske pogodbe.

Prosveča

Meštrovičeva razstava v Jakopičevem paviljonu ostane danes in jutri do 3. ure popoldne zaprta, da se more namestiti 11 novih mojstrovih del, ki so se naknadno dospela iz Zagreba.

Schönerherjevo «Ono», drama zdravniške in po materinstvu brepeneče njegove žene, smo sinoči videli na ljubljanskem odru. Podala sta nam jo člana mariborskega gledališča g. Bukackova in g. Bratina. Uporizoritev je izpadla prav dobro. Igralo se je mirno, sigurno in s toplino, kar dovolj izpričuje umetniško hotenje obeh gibanj v naši drami. To je navzven občinstvo dobro došlo. Sledilo je polim dovolj težkim dejanjem s pozornostjo, kar je na kraju tudi zaslu ga obeh akterjev, ki sta umela svoji vlozi podati tako, da nista utrujali, temveč zanimanje stopnjevali. Kar se običajne predstave tiče, bi želeli, da bi se pokazal v ložah naš petični človek, brez katerega nismo po vojni v Ljubljani. Vsa hvala pa gre mladini, ki je «Ono» obiskala dovolj številno in ki se bo prav gotovo odzvala tudi današnji predstavi Bracove veseloigre «Prava ljubezen», na katero se enkrat opozarjamo. — «Prava ljubezen» je veseloigra, ki je dosegla povsod, koder se je uprizorila, velike uspehe. Polna je komike, efektnih in kratkočasnih zapletljajev ter nepriljubljenega in prisrčnega humorja. Predprodaja vstopnic od 10. do 12. in od 15. do 17. ure pri dnevni blagajni v operi.

Sokolstvo

Sokolski zlet v Splitu. Legitimacije za polovično vožnjo na državnih železnih in parniških za župni zlet Sokolske župe v Splitu so došle in se dobijo v pisarni Jugoslov. Sokolskega Saveza v Ljubljani (Narodni dom) med uradnimi urami. Ker je zaradi štrajka pomorščakov redni poštinski promet na progi Bakar-Split, oziroma Gruž ustavljen, vozila tedensko le dva parobroda na tej progi, in sicer v četrtek in nedelja, odhod iz Bakra ob 18. uri. Za udeležnike iz Slovenije pride v poštev torej parobrod v četrtek dne 19. julija. Vožnja s parobrodom iz Bakra do Splita velja 400 Din za I. razred. Ker imajo zletniki 50 odst. popusta, velja ta cena za tja in nazaj. Ako se med tem časom vzpostavi redni parobrodski promet, ali če nastanejo kakšne izpremenbe, razglasili bomo to potem časopisja.

Sokolsko društvo Ljubljane (Narodni dom). Prednjaški zbor naznanja p. t. roditeljem, da se telovadba moške dece za čas počitnic prekine; z redno telovadbo se prične zopet v začetku septembra.

Sport

V našem včerajšnjem pregledu lahkoatletskih tekem v Göteborgu so pri drugem dnevu 2. julija pomotoma izostali še nastopni rezultati: Skok v višino finala: 1. Gaspar (Madžar) 1.83, 2. Yrjölä (Fin.) 1.80, 3. Jansson (Šved) 1.75. Gaspar skače ameriški skok, druga dva pa škotski. Tek 10.000 m finala: 1. Rasta (Fin.) 31:42.7, 2. Sipilä (Fin.) 31:45.3, 3. Backman (Šved) 32:05. Met krogla finala: a. z boljšo roko: 1. Nilsson (Šved.) 13.87, 2. Jansson (Šved.) 13.88, b. z obema rokama: 1. Jansson 26.025, 2. Nilsson 25.585.

Pondeljske tekme v Göteborgu. Pred včerajšnjim so se v Göteborgu vršile tekme v nogometu in tenisu. V nogometu so Holander premagali Dance s 3 : 2 (2 : 1). Pri tenisu so Nemci v single in double dosegli lepe uspehe. Tudi Madžar Kehrli je bil v dobri formi.

Mednarodna kolesarska tekma Gradec - Zagreb odpovedana. Kakor nam poročajo iz Gradca, je moral Alpenländischer Radfahrbund odpovedati za 22. t. m. razpisano kolesarsko dirko Gradec-Zagreb, ker se ne more pričakovati, da bodo jugoslovanske oblasti dale dovoljenja za pot po jugoslovanskem ozemlju. (Čeprav vemo, da naše oblasti ravno niso preveč naklonjene športnemu gibanju, vendar ne moremo verjeti, da ne bi dale dovoljenja in smatramo to odločitev za prenašljivo. Od naših oblastev pa pri čakujemo, da se pokažejo malo manj reakcionarne, ker s takim postopanjem pač ne dvigajo naš ugled v inozemstvu. Op. ured.)

Medklubski teniški turnir med ljubljansko Ilirijo in mariborskim S. K. Maribor se vrši v nedeljo 15. t. m. na igriščih na Koslerjevem vrtu. Začetek turnirja je ob 9. uri popoldne. Teniški igralci in igralke se pridno veščajo, da po pravilo svoj zadnji poraz proti Mariboru. Za to jim nudi mnogo prilike klubski turnir, ki se ravnokar vrši in o čigar končnem izidu bomo še poročali.

Naši lahkoatletci na Svedskem. Naši lahkoatletci, ki so nastopili dosedaj v Kodanju in v Göteborgu, s tem še niso končali svojega potovanja. Narančič, Perpar in Spahič so bili povabljeni, da startajo 11. in 12. v Stockholm, na potu tja pa 5. in 6. v Borasu in 8. v Örebro. Nazaj grede startajo vsi naši atleti 14. in 15. v Helsingborgu, 16. in 17. pa v Malmö. Valtrich in Gaspar sta bila za 6. t. m. povabljeni v Skörde, za 8. pa v Marienstat. Tudi Nordespling, Nycoping in Ustala so povabile jugoslov. atlete.

Objave

× Olepševalno društvo v Rožni dolini pri Ljubljani pripravila vse za kar najlepše slavlje svoje 25-letnice. Vsakomur je na razpolago videti zablodno polnivalnost, pridnost in zavednost naselbenikov, ki krase dan in noč svoje domove, urejajo provizorične ceste in pota ter hočejo dokazati svatom srebrne poroke mogočih impulsa in ljubezen do svoje prelepe Rožne doline, ki je pa vsled vojnih in poveljnih razmer postala uboga, da si ne more odličiti po svoji želji sunanje lice in omisliti prepotrebne sredstev za kulturno, gospodarsko, socialno delo in izboljšanje komunikacijskih potrebščin. Vsako plemenito srce naj reši zadošč svojega karitativnega občutka s tem, da se gotovo udeleži IV. rožnodolskega velosejma, ki se vrši v nedeljo dne 15. julija 1923 ob 15. uri.

× Društvo orožniških upokojencev za Slovenijo v Ljubljani vladno vabi svoje člane na izredni občni zbor: ki bo v nedeljo dne 15. julija ob 10. uri dopoldne v restavraciji pri Novem svetu v Ljubljani z dnevnim redom: poprava pogovov za ustanovitev podporna sklada za slučaj smrti ali kakšne druge nezgode članov. — Predsedstvo.

× Povodni moč v Ljubljani. V Trnovem so ribiči zagledali veliko pošast in spoznali, da je to povodni moč, ki pride v nedeljo na «Beneško noč» v Trnovo. Nedeljska prireditelj «Mladosti» obeta bistri ros prekrasna in je ne sme nihče zamuditi. V nedeljo vsi v Trnovo!

× Mednarodni zdravniški tečaj. Danjska medicinska fakulteta priredi od 17. do 29. septembra 1923 X. mednarodni zdravniški nadaljevalni tečaj s posebnim vpostevanjem terapije. Obiskovalci tečaja imajo plačati le vpisnino, katere znaša 100.000 Ka. Reflektanti naj priobčijo inae ter morebitne želje tajniku dr. A. Krefeldu, Wien IX., Porzellangasse št. 22.

× Christoffov učni zavod v Ljubljani priredi povodom sklepa šolskega leta prihodnji potek dopoldne ob 9. uri v sen jih učnih prostorih na Domobranci cesti št. 7 javno stenografsko tekmo. K tej tekmi se vladno vabijo stari gojenci in vsi, ki se zanimajo za stenografijo, da se osebno prepričajo o dosežkih njih napredkih.

× Prostovoljno gasilno društvo v Dolškem se najiskrenejše zahvaljuje vsem darovalcem dobrotkov in vsem udeležencem veselic. — Odbor.

× Sokolsko društvo v Borovnici priredi dne 15. julija ob priliki slavnostne otvoritve nove zgrajene Sokolskega doma vrtno veselico. Odhod vlakov iz Ljubljane ob 12. uri 5 min. in 14. uri 30 min. Odhod iz Borovnice ob 22. uri 9 minut.

× Prevozna nasičeno parna lokomotiva, montirana na posebnem pokritem vozu, trdke Hofferr-Schranz iz leta 1916, osem atm., 10 do 15 KS delazmožnosti, kompletna s pločevinastim dimnikom in z uradnim certifikatom se prodaja za 87.500 Din. Natančnejše informacije daje Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani Dunajska cesta 22. Pri nakupu imajo prednost obrtni produktivne zadruge.

× Najdena denarnica. Dne 6. julija se je našla v brzovlaku Dunaj-Trst, v lokalnem vozu II. razreda ženska denarnica z večjo vsoto denarja. Lastnica naj se javi obmejnemu komisariatu na Rakoku.

× Zatekel se je lovski pes prepelčar. Dobri se v Zelini jami (Jamski trg 197) pri g. Starbek.

Veliki inkvizitor

Ljubezenski roman iz najstranotnejše dobe človeške zgodovine.

II. Gardunnia.

Na skrajnem koncu predmestja Baria de Triana so stale stare razvaline nekdanje prekrasne mavrske palače. Sredi ruševin se je obranilo še dolgo stebrišče, mogočno obokano in okraseno z arabeskami. Tu je bilo zbirališče bratovščine Gardunnie. Obstojala je v Spaniji od leta 1417. in njeni člani so bili roparji, tatovi, morilci ter drugi lopovi obeh spolov in najrazličnejša vrst. Bratovščina je bila vzorno organizirana, ter je imela namen, po naročilu in za dobro plačo izvrševati maščevanja za druge. Možbeseda, to je bilo glavno načelo te sodrge, in kar koli je obljubila izvršiti: rop, tatvino ali umor, vse je izvršila točno in v vsakem slučaju zanesljivo.

Društvo so podpirali tudi nekateri člani policije in sodišč ter je imela svoje zaupnike v najvišjih in najvplivnejših krogih. Gospodje in dame iz najboljstih krogov so se posluževale te bratovščine v svoje različne namene. Prav istega večera, ko so se vršili dogodki, opisani v prvem poglavju, okoli 10. zvečer je imela bratovščina v razvalinah svoje zborovanje. Sešlo se je okoli 30 oseb obeh spolov in vsake starosti. Stebrišče, obrnjeno proti dvoriški strani in zakrito po ruševinah in drevju, je bilo razsvetljeno z bakljami.

Sredi dvorane pa je stal Mandaminto, poveljnik ali glavni družbe, orjak rumenkasto-rjavca obraza z ne-

šetimi brazgotinami in sila ostrim pogledom. Očividno je bil moč izredne energije. Nosil je plateno srčje, rjav suknjič si je ogrnil okoli ramen in noge so mu pokrivalo volnene hlače, ki so segale jedva do kolen. Njegove velike zardele noge so bile bese in mišičaste, črno porasle ter so izdajale, da je mož najnižjega rodu in nenavadne telesne moči.

Člani so stali po svoji veljavnosti v krogu na desni in levi glavarjevi, toda v primerni oddaljenosti. Le dva moža že v zreli dobi sta se postavila glavarju tesno ob desnici in levici.

Enemu so rekli Manofina (fina roka) zaradi njegove nezaljšane spretnosti, s katero je znal človeka zabosti, ne da bi žrtev mogla slutiti, odkod je prišel sunek. Bil pa je tudi čudovit talent v borjenju in v streljanju s pištolo.

Drugemu so rekli Cnerpo de Hierro (telo iz železa). Prestal je namreč že trikrat najstrašnejšo torturo, ne da bi bil karkoli priznal ali kogarkoli izdal in ne da bi bil zato oslavljen.

V krogu najbližje glavarju sta stala dva starčka, ki so ju zvali fuelles (šepetalca), umetnika v vohunstvu in ovadustvu.

Potem so stale stare ženske, takozvane cohertere, tihotanke, potem chivati (srnjaki) v različnih kostumih, dečki 10 do 15 let, ki so bili gojenci te roparske bratovščine, in končno več mladih deklet, ki so jih imenovali serene (zapeljivke). Naloga teh širen je bila z dražestmi in telesnimi pikantnostmi vplivati na sodnike, prokuratorje, zagovornike in sodne pisarje, zapeljivati in vohantiti. Na koncu dvorane pa je stala skupina moških popo-

lovskih kavalirskih članov roparske in tatinske umetnosti.

Sennor Mandaminto je kakor kraj motril svojo tolpo in nepremično čakal, da so bili zbrani vsi. Nato se je pobožno prekrižal, pokleknil pred surovo sliko sv. Device, ki je visela na steni, ter poltito molil. Končno je vstal in nagovoril družbo:

«Otroci, poslušajte! Izvršiti je tri krste (sunke z bodalom). Prvi krst velja mlademu lepemu možu s črnimi brkami, ki hodi vsak večer ob 7. preko mostu v Triano. Kavalir je visok, lepo obločen, in lahko ga je spoznati, ker nosi skratno-rdeč plašč. Za krst se plača 50 realov in povrh še 500 maravedijev. Krstiti pa ga je treba tako, da prejme mladenič preko obraza široko brazgotino, ki mu ostane za vse življenje. Krst je naročila prav lepa in še precej mlada dama ... Sennor Garabato, zanašam se na vašo galantnost do lepega spola ter vas poverjam s tem krstom. Na račun vam dajem 17 realov; ostalo dobite po odbitku za skupno blagajno in za stroške vodstva, ko krst izvršite. Dama mi je obljubila še posebno nagrado, ako se vam posreči, da ostanje mladeniču nezbrisano ostudna brazgotina. To vam bo doseči lahko, ako mu rano namočite s sajami, raztopljenimi v vinškem kisu. Tu imate stekleničico, v kateri so namočene sajle.

«Drug krst», je nadaljeval glavar, «se plača s 40 reali. Treba ga je izvršiti na patru priroju samostana usmiljenih bratov. Izpeljal je patru provincijal bogato in lepo spovedovanko. Zato plača pater provincijal ter doda še 4 dublone, ako se posreči, priroju izbiti eno oko. Dotična lepa in bogata spo-

vedovanka se je namreč zaljubila kar preveč v lepe prirejave oč. Sennor Manofina in dražestna Culevrina, mislim, da se ne motim, ako vajini odlični spretnosti izročam to nalogo. Tu je 30 realov; ostalo po izvršitvi.»

Mandaminto je nato nadaljeval: «Za tretji krst se plača 6 duplon. Krst naroča neki kanonik, in krstiti je treba drugega kanonika, vsekakor še pred 6. uro jutri zvečer. Kanonika tekmujeja namreč za službo dekanusko. Da se tekmecon našega naročitelja oneveri, laziti okoli najvišjih gospodov in jih pridobiti zase, ga je treba temejito krstiti. Ako se krst tekmo 10 do 12 dni izpremeni v tem (smrt), obeta naš kanonik, da doplača še 6 dublonov. Toda zateiniti bi bilo treba tekmecon tako, da izkrvavi prav počasi in da ne nastane niti najmanjša slutaja, kdo je z napadom v zvezi. Po mojhi izkušnjah je v tako svrhu najbolje, ako se poslužijo izvršitelji pri tem svojem poslu tridobnega bodalca. Sennor Cnerpo de Hierro, tega prevzamete pač vi? Tu je denar, prosim, da ste točni!»

«Nadalje je oddati 6 kopeli,» je nadaljeval glavar, ter razdelil ta lahki posel, pri katerem je bilo treba žrtev nenadoma od zadaj zgrabiti in hipoma vreči v reko Guadalquivir, med šest navadnih tovaršev.

«Potem imamo tu tri potovanja (rope na cesti). Eno je treba izvršiti na cesti v Jaen jutri zjutraj ob 9. Ob tej uri vozi pošta ondukai 80 tisoč realov za nuncija Njegove Svetosti. Drugo potovanje je izvršiti na cesti v San Lucar jutri o polnoči. Pošta vozi 120 tisoč realov, ki so last nekega judovskega pankirja in so namenjeni nekemu mavrskemu bankirju v Sevilji. Tretje po-

tovanje pa je izvršiti na cesti v Granado, in sicer na križišču v Xeres. Vozili se bodo trije kavalirji z obilnimi možnami in z veliko, povsem novo garderobo.»

Tudi te tri naloge so sprejeli trije zanesljivi mojstri družbe.

«Končno,» je dejal Mandaminto, «imamo tu še najbolj resno reč: Treba je zateiniti (umoriti) mladega gospodiča, Estevana plemića Vargasa. Mandaminto je grozovito zaljubljen in ima baje prav proketo srečo pri lepi guvernerjevi hčerki. Puncu bo gotovo zelo jokala, toda to nas nič ne briga. Za operacijo imam tu že 50 dublonov, naprej plačanih, 50 dublonov pa dobimo še po ugodnem uspehu. Ne vem, kdo je naročil to temo (umor); toda lahko vam povem, da se za stvar zelo zanima sam sveti inkvizitor. Zajamčeno nam je torej njegova protekcija in se nam tudi v najslabšem slučaju ni treba ničesar bati. Zagotovilo, da smo pri tej akciji izven vsake nevarnosti, imam še pisмено. Kaj praviš, Manofina? To bi bilo nekaj zate.»

Pravkar je hotel Manofina odgovoriti, ko je prišel v stebrišče stražar, mlad član družbe.

Prestrašeni je vzklikal: «Mojster, mojster, pozor, neki tujec prihaja! Glavar pa je dejal mirno: «Na kole, na, otroci! Nato je sklenil roke, dvignil glavo k podobni sv. Device in začel glasno moliti. Vsa družba je polglasno molila za njim.

Par minut nato se je nekdo priplazil na stebrišče in obstal za družbo. Glavar je med molitvijo okrenil glavo ter sredi «Čočena si Marija» vzkliknil veselo:

(Dale orihodniti.)

Domače vesti

*** Kralj Aleksander poseti Varšavo?** V časopisnih vesteh pričakujejo, da bo kralj Aleksander, ki ga v Varšavi posetil belgijski kralj, kate-
re se pripisuje ista politična važ-
nost, kakor posetu maršala Focha in
muškega kralja Ferdinanda. Iz
tega vira poročajo, da namerava
kralj Aleksander posetiti Varšavo.

*** Kraljevič Gjorgje si je kupil v**
Beogradu hišo in namerava, kakor
poročajo „Politika“, od jeseni stalno bi-
ti v Beogradu.

*** Povodom francoskega narodnega**
praznika, v soboto, dne 14. julija, se
je na francoskem vicekonzulatu v
Ljubljani ob 11. dopoldne oficijelno
prejem.

*** Češkoslovaški minister na Jadra-**
nu. Te dni je došel v Split na letovi-
šče s svojrodbno češkoslovaški pro-
stni minister gosp. Gustav Haber-
mann.

*** Naš dosedanji konzul v Trstu, Cin-**
ar Marković bo imenovan, kakor
poročajo listi, za odpravnika poslov v
Trstu.

*** Kongres jugoslovanskih žena.** Dne
7. septembra se vrši v Sarajevu kon-
gres Narodne ženske zveze Srbije,
Hrvatice in Slovenke, v kateri je organi-
ziranih 230 ženskih društev iz raznih
okrajev naše države.

*** Prva inženjerka ljubljanske mon-**
aristike. Te dni sta diplomirala na
ljudski inženjerski fakulteti v Ljublja-
ni dve študentki. Prva je gosp. Oj-
tina Petrič. V celem so doslej polo-
žili na ljubljanski tehniški diplomski iz-
piti štiri študentke, in sicer dva
ženice in dva montaniste.

*** Naši učiteljski študenti v Sarajevu.**
Prejem ljubljanskih učiteljskih ov-
ra v Sarajevu nad vse prisrčen. Dijaki
so si pod vodstvom „Slovenskega
kluba“ ogledali mesto in njega zna-
menitosti. Zvečer, dne 4. t. m. jim je
klub priredil prijateljski večer, na ka-
terem so bili naši dijaki pozdravljeni
od hrvaškega pevskega društva „Tre-
svit“ in srbskega pevskega društva
„Sloga“. Drugi dan zvečer so dijaki
predstavlili v gledališču koncert, ki je v
našem pogledu dobro uspel. Iz Sara-
jeva so ljubljanci odpotovali v Du-
brovnik, kjer so bili sprejeti od uč-
eljskega društva in Sokolov.

*** Nov šef monopolne uprave.** Ka-
nar javljajo iz Beograda, je dosedanji
upravitelj državnih monopolov v
Beogradu, gospod Ravetu, potekel
k njegovi pogodbi, vendar česar bo
apustil svoje službeno mesto. Za na-
ednjika bo ba je imenovan njegov do-
sedanji pomočnik gosp. Todorović.

*** Šestdesetletnica „Slovenske čital-**
nice“ v Dornbergu. V nedeljo dne 15.
t. m. se bo vršila proslava 60letnice
„Slovenske čitalnice“ v Dornbergu na
Slovenem. Program proslave je zelo
obsežen: poleg telovadnih nastopov
pevske zbor in godbo, ki jo
skrbijo „Goriški godbeni krožek“. Zve-
čer uprizorijo čitalničarji kot slavnost-
no predstavo Finžgarjevo „Našo kri-
st“. *** Stražnik mornarjev.** Na Šušaku in v
Bukru so se v nedeljo vršili protestni
bori stražnikov mornarjev, na kate-
re so govorniki dolžili „Jadransko
mornarstvo“, da se je obrnila na italijan-
ske agente, ki bi naj ji pridobili mor-
narje iz inozemstva. S strani „Ja-
dranske plovnice“ se te obdolžitve za-
rtačajo. Tudi v Beogradu se je v ne-
deljo vršil protestni zbor, na katerem
je beograjsko delavstvo izreklo po-
porocem svojo solidarnost.

*** Požar v poslopiju Črnogorske ban-**
ke. V soboto zvečer je v poslopiju Čr-
nogorske banke na Cetinju izbruhnil
požar, ki je uničil celo poslopije. Voj-
nom in meščanom se je posrečilo reši-
ti knjige, vrednostne papirje in goto-
vino. Škoda znaša poldrugi milijon
dinarjev.

*** Smrtna kosa.** V St. Ilju pri Mari-
boru je umrl, komaj 25 let star, viso-
košolec Ivan Bauman. Pokojnikov
ogreb se je vršil včeraj dopoldne v
St. Ilju. — V Blagovici pri Domžalah
je umrla gospa Matilda Cerar, roj-
čica, soproga veleposelnika. Za-
ratna bolezen, jetika, je zahtevala
eno življenje v dobi 36 let. Pokojni-
ka zapuščajo pet otrok in žalujočega so-
roga. Blag jima spomin!

*** Zdravstveno stanje v Ljubljani.**
Glasom uradnega zdravstvenega izkaza
je v Ljubljani v dobi od 1. do 7. ju-
lija rodilo 23 otrok, umrlo pa je 6 mo-
ških in 9 ženskih, skupaj torej 15 oseb.
In sicer: 2 osebi za jetiko, 1 za pljučni-
ko, 1 za zastupljenjem rane, 1 za mož-
gansko kapjo, 1 za srčno hibo, 8 oseb
v sled drugih naravnih bolezni, 1 pa
v sled slučajne smrtne poškodbe. Dve
osebi sta v tej dobi oboleli na škrlatici.
Obe sta bili oddani v bolnici.

*** Izpremembe v državni službi.** Dr.
Vaso Savič je s pravno veljavnostjo iz-
šel dne 1. julija 1923. Imenovan za šefa
državnika v državnem zdravilišču v To-
bolici v 8. činovnem razredu. Nadalje
je imenovan: Dragomir Gatalović za
komisarja železniške policije v Gornji
Radgoni, Ana Kurent pa za poštarico 6.
razreda v oblasti direkcije pošte in tele-
grafa v Ljubljani. Računski revident
Krešimir Korošak pri oddelku za social-
no politiko v Ljubljani je podal ostavko
na državno službo. Premješena sta: pi-
sarniški pristav Josip Turčinović od po-
stojanske uprave, oddelka za notranje
 zadeve v Ljubljani, k okrajnemu glavar-
stvu v Celju, revirni nadzornik Hinko
Petrič pa od varnostne straže v Ljub-

ljani k oddelku varnostne straže v Ce-
lju kot poveljnik oddelka.

*** Promocija.** Na tehniški v Brnu je
napravil inženjerski izpit gospod Anton
Ošlak, sin trgovca Antona Ošlaka na
Ponikvi ob južni železnici.

*** Diplomski izpit.** Na dunajski visoki
šoli za trgovino je položil te dni z do-
brim uspehom diplomski izpit g. Ivo
Pirc iz Ljubljane. Cestitamo.

*** Ljubljanski občinski svet ima jutri**
ob šestih zvečer redno javno sejo. Na
dnevnom redu so med drugimi poročila:
o imenovanju raznih novih cest in ulic,
o prošnji odbora za Krekov spomenik
za prepustitev prostora za ta spomenik,
o predlogu društva za povzdigo Ljublja-
ne glede preureditve spomenika v Zve-
zdi, glede ureditve ljubljanskega gradu
in Pražakove ulice ter o predlogu dr.
Lemeža glede diferenciranja zaračuna-
vanja električne razsvetljave po stano-
vanjih.

*** Kričeče razmere vladajo na obmejni**
postaji na Jesenicah in sicer v glav-
nem po krivdi carine. Včeraj se je do-
godil tam sledeči slučaj: Napovedan je
bil češki posebni vlak. Češki izletniki so
brzojavno naročili 300 porcij kave in
kruha za zajutrek in restavracija je res
tudi vse skrbno pripravila. Ko pa pride
vlak, je carinski upravnik, neki gospod
Kalinič, kratkoma prepovedal donesti
potnikom naročeno hrano! Med Čehi je
naravno vladalo veliko ogorčenje. Če bi
tudi Avstrija in Italija podobno postop-
pali, bi na celi poti ne mogli dobiti ko-
ščka kruha. Ko so restavraterevi
uslužbenici hoteli v bufet na peronu, je
isti gospod to zabranil s pretutjo, da bo
dal bufet — zapечатiti. Prišlo bi bilo
gotovo še do velikega škandala, da ni
postajnačelnik na svojo odgovornost
odredil, da se potnikom zajutrek servi-
ra. Priznati se mora, da je predstavnik
policijskega komisarijata bil solidaren z
vsemi ostalimi v obsojanju postopanja
carinskega upravnika. Na Jesenicah se
splošno označuje šikane carinskega
upravnika proti potujočemu občinstvu
kot posledica nerazpoloženja g. Kaliniča
napram restavraterev g. Ozvaldu. Jese-
nice so menda tudi edina postaja, kjer
se pri mednarodnih vlakih potujočemu
občinstvu ne sme približati niti — pi-
kolo s čašo piva, ker se g. cariniku to
ne dopada! Škandalozen dogodek več-
rajnjega dne bo, upajmo, dal carinski
upravi povod za potrebne remedure.
Kot voditelj carinske kontrolne službe
na obmejnih postajah se morajo pač
postavljati zreli možje, ki se zavedajo
svojih dolžnosti tudi v pogledu dostoj-
anstva naše države.

*** Še premalo zapijemo! Prejeli smo:**
V „Slovenecu“ z dne 7. julija št. 150 čis-
tamo pod naslovom „Odprava trošarin-
ne“: Določbe zakona o takсах se izpre-
menijo v toliko, da se trošarina na žga-
nje po celi državi ukine; ukine se tro-
šarina od vina, razen onega, ki se toči
po gostilnah in koncesioniranih prodaj-
alnah, ukine se obveznost prijav vina
po producentih pred prodajo in kontro-
la producentovih klet. — To so zahte-
ve „Jugoslovanskega kluba“. Tako se
rešuje alkoholno vprašanje. Ni čuda, če
klerikalni poslanci zahtevajo kaj take-
ga, znano je namreč, da se pičljivi udano
ljudstvo najraje drži na vrvi in znano
je tudi dejstvo, da je ravno najhujše
pijančevanje doma v onih občinah, ki
so najbolj klerikalne. „Preuredi, kje si?“
Svetujemo pravim prijateljem trezno-
sti, da na vsakem shodu, ki ga še kdo
priredi v abstinencijske svrhe predložijo
to zahtevo in da pouče navzoče zborov-
valce, da je vse delovanje naših klerik-
alcev v abstinencijske svrhe prav grd
humb.

*** Zopet umor Sokola.** Iz Jesenic na
Dolenjskem nam poročajo: V nedeljo 1.
t. m. se je vračal Sokol Josko Franko
zvečer sam domu. Na cesti ga je priča-
kal neki lopov in ga tako težko ranil,
da je v bolnici v Brezjah podlegel dob-
ljenim poškodbam. Umrlemu Franku je
priredil domači Sokol lep pogreb, ki je
po ogromni udeležbi občinstva pričal,
kako priljubljen je bil pokojnik.

*** Smrtna nesreča.** Pri Škofiji Loki je
prošlo soboto na travniku padel z voza
70 let stari hlapec Matevž. Pri padcu
si je zlomil tilnik in je takoj mrtev ob-
ležal. Pri g. Zierlerju je služil nad dvaj-
set let. Rodom je bil iz Reteč pri Med-
vodah.

*** Zagrebški avtomobil povozil avstrijskega**
državljanca. Te dni se je na potu
Dunaj-Baden dogodila težka nesreča.
Znani zagrebški veletrgovec Maks
Hafner je s svojim avtomobilom zavo-
zil v nekega kolesarja, ki ni pazil na
signal avta in ga s tako silo podrl na
tla, da je ostal na mestu mrtev. Sofer
je bil lahko ranjen, g. Hafner pa je ostal
nepoškodovan.

*** Tragičen lovski izlet.** Henrik Bu-
cher, sin tržaškega urarja se je podal
prošlo nedeljo v spremstvu lovskega ču-
vaja Antona Ražma na lov v bližini Se-
žane. Ker sta zapazila divjega kozla,
sta počepnila za nekim zidom ter čaka-
la, da jima pride kozel na strel. Nenadoma
pa počil v gozdu strel; krogla je zadela
Bucherja v glavo. Zgrudil se je mrtev
na tla. Drugi strel je veljal lovskemu
čuvarju, kateremu je bila prestreljena
rama. O storilec ni nobenega sledu.
Orožniki so na delu, da pojasnijo zago-
netni zločin.

*** Nepredvidno kurjenje.** Včeraj zvečer
je bilo v zgradbi trdnje Zidar na Du-
najski cesti št. 31 opaziti močan dim v
podstrešju. Ker je bila nevarnost, da se
vzame podstrešje, je bil alarmiran ga-

sijski urad, ki je poslal namesto od-
delek gasilcev. Tam so ugotovili, da je
neka stranka v hiši premočno kurila s
slamo. Gasilci so kmalu preprečili več-
jo nevarnost.

*** Brezsrčna mati.** Z Jesenic nam po-
ročajo: V soboto, ko je bilo največ lju-
di na Jesenicah — bila je namreč bir-
ma pri sv. Križu nad Jesenicami — je
položila neka tuja, črna oblečena žens-
ka na dvorišče hiše pred hotelom „Tri-
glava“ v bližini koločvara kakih 14 dni
starega otroka, dečka, ter se odstranila.
Otroka je neka usmiljena žena vzela v
svojo oskrbo, a orožništvo skrbno za-
sleduje brezsrčno mater. Domneva se,
da se je najbrž odpeljala z večernim
vlakom v smeri proti Ljubljani.

*** Vsak kadilec, kateri dnevno uporablja**
lila „eto“ pasto za čiščenje zob, je si-
guro na oproščen močnega duha iz ust. —
Dobiva se povsod. 112

Štirje duhovniki utioni
Strahovita nesreča na Dravi.
Maribor, 10. julija.

Včeraj popoldne so štirje duhovniki,
župnik Volčič iz Brezna pri Mariboru,
župnik Basnik od Sv. Trojice v Hlozoh,
novomašnik Ribič iz Brezna in bogoslov-
ec Drževnik iz Jančevega vrha, obiskat
iz Brezna eno uro oddaljenega velepos-
elnika Hirschmanna, čigar žena je pra-
znovala svoj god. Ostali so tam cel po-
poldan in večer in se vračali okrog po-
noči nazaj proti Breznu. Da bi si pri-
hranili ovinek čez četrt ure oddaljen
most preko Drave, so pri Breznu prikl-
cali brodarja, da bi jih prepeljal preko
Drave. Brodar se je sprva upiral, češ
da je njegov čoln samo za tri osebe,
njih pa bi bilo skupaj pet, in da je Dra-
va zelo deroča, naposled pa se je pustil
pregovoriti in vkrcal vse v čoln.

Ko je priplaval čoln v sredino reke,
ga je zagrabil deroči tok. Ker je bil čoln
pretežek, se je utrgala stara vrva, na
kateri je bil čoln pripet za žično vrv,
napeto preko Drave. Brodar je izgubil
prisotnost duha in ni bil kos nevarni si-
tuaciji, v katero so vsi zašli. Deroča re-
ka je z bliskovito naglico odnesla čoln
s seboj in ga treščila z vso silo ob skalo,
ki molí nedaleč od broda sredi reke iz
vode. Čoln se je prevrnil in vsi pet
oseb je padlo v vodo. Brodar, ki je do-
ber plavalec se je rešil, oba župnika in
oba bogoslovca pa so se borili še nekaj
časa z besnimi valovi. Brodar je še sli-
šal njihove obupne klice, a pomagati jim
ni mogel in drug za drugim so izginiti
v Dravi, ki jih je odnesla s seboj. Do
noči je niso dobili nikogar.

Tragična usoda ponesrečenih vzbuja v
celi dravski dolini veliko sočutje. Pone-
srečeni novomašnik Ribič je imel že vse
pripravljeno za novo mašo, ki bi jo bil
moral brati prvo nedeljo v avgustu.

NABAVE.
Nabava kuhinjske posode in orod-
ja. Pomorska vojna akademija v Gružu
potrebuje za opremo kuhinje za oficir-
sko menažo, nadalje za menažo gojen-
cev in moštva torej za opremo 3. kuhinje,
kuhinjsko posodo in orodje ter prosi za
oferte.

Nabava materijala. V pisarni uprave
barutna v Kamniku ofertalne licitacije:
1.) 10. avgusta: glede nabave 100 kg plo-
šnatnega železa ter 350 kg okroglega že-
leza v različnih debelinah; 2.) 11. av-
gusta: glede nabave 60 m² šip za okna;
3.) 13. avgusta: glede nabave 10.000 ko-
madov leskovih obrobov; 4.) 14. av-
gusta: glede nabave 50 kg bele barve (su-
he), 200 kg črne barve garantol, 80 kg
firneža (dvakrat kuhanega), 20 kg mumi-
juma (suhega), 50 kg kita za okna in 25
kg terpentina.

(Predmetna oglasa sta na vpogled v tr-
govski in obrtniški zbornici v Ljubljani.)

Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.
Lastnik in izdajatelj Konzorcij „Jutra“.
Odgovorni urednik Pr. Brozovič.

Poslano.*
Kaplanu Janku Sedeju
v Smarju pri Ljubljani.

Ker ne prenehate z Vašimi nesramnimi
lažmi in obrekovanjem, imenujem Vas
javno lažnjivca in podlega obrekovalca
in Vas bom v vsakem ponovnem slu-
čaju sodnijsko prijel.

Šmarje, 10. julija 1923.
Pompe Rudolf
post. odpravnik.

*) Za vsebino uredništvo ni odgovorno.

Gospodarstvo

TRŽNA POROČILA.
Novosadska blagovna borza (10. t. m.) Pšenica: baška, 76 — 77 kg, 2 — 3 odst., ponudba 415; baška, pariteta Ze-
mun, 77 — 78 kg, 1,5 vagona 425. Rž:
baška, 65 — 67 kg, ponudba 300. Oves:
baški, ponudba 320. Turščica: baška,
zdrava, 1 vagon 302,5; baška, ladja Brod
ponudba 310; baška, 5 — 8 odst. defekt-
na, 1 vagon 280; baška, promptna, 13
vagonov 287,5 — 295. Moka: baška «0»,
ponudba 660; «00», 2 vagona 662,5; «2»,
ponudba 625; «5», ponudba 565; «6», po-
nudba 495; «7», ponudba 425. Otrobi:
baški, 2 vagona 140. Tendence nespre-
menjena.

Beograjska blagovna borza (10. t. m.) Pšenica nova, 77 — 78 kg, 3 — 4 odst., franko Beograd, za september, blago 350, denar 300. Turščica franko vagon Beograd, 2 — 3 odst. defektna, 320, 305. Ječmen franko Beograd, za 15 dni, 260, 230. Oves sabaški, stari, franko Klenak, novac 300. Otrobi banatski, debeli, franko Beograd, denar 140. Tendence nestalna za vse produkte; le turščica je čvrsta.

Zagrebski žitni trg (20. t. m.) Po-
stavno vojvodinska postaja: pšenica (76 — 77 kg) 415 — 425, turščica žolta 290 — 300, rž (71 — 72 kg) 360 — 365, ječ-
men za krmo novi 250 — 275, stari za pivovarne 300 — 315, oves 310 — 320, moka «0» 650 — 675, «2» 625 — 650, «4» 600 — 625, za krmo 200 — 210, rže-
na moka 600 — 610, otrobi drobni 140 — 150, debeli 190 — 200. Tendence mirna, čvrsta.

Dunajska borza s čevlji (9. t. m.) Miren promet, mala ponudba in malo ve-
selja do nakupa. Tudi za jesensko blago ni bilo interesa. Notirajo v tisočih ak:
čevlji za gospode: makay, bokskalf in goveji boks 160, rujava usnje 190; dam-
ski čevlji: makay, bokskalf 150, goveji boks 145, rujava usnje 190, goodyear-welt, bokskalf 195, rujava usnje 260; damski čolni: makay bokskalf 125, ru-
java usnje 160, goodyear-welt, bokskalf 185, rujava usnje 230.

== Vest o odpovedi Bleerovega poso-
jila. Iz Beograda poročajo, da je Ble-
rovo posojilo končno odpovedano in da
se torej drugi obrok ne bo izplačal. Se-
daj se pripravljajo pogajanja za skleni-
tev državnega posojila v Angliji in za-
nji obisk angleškega poslanika Young-
a pri dr. Ničiču je s tem posojilom v
zvezi.

== Izredni občni zbor Hipotekarne
banke jugoslovanskih hranilnic v Ljub-
ljani, ki se je vršil dne 9. julija, bi imel
sklepati o povzajanju zavarovane glav-
nice od 2 in pol na 5 milijonov Din, ker si-
cer banka ne more dobiti pravice rees-
kompta pri Narodni banki. Predno pa
je prišlo do sklepanja o tem predmetu,
je zastopnik „Zveze slov. zadrug“ Buko-
vec predlagal, da se izredni občni zbor
preloži na 6. avgust in se naj kot prva
točka novega občnega zbora postavi na
dnevni red izvolitev novega upravnega
sveta, češ da sedanji na 5 let izvoljeni
zastopniki Zveze slov. zadrug ne odgo-
varjajo več spremenjenim razmeram pri
tej organizaciji. Za predlog g. Bukovec
so glasovali klerikalci (Hranilnica kmeč-
kih občin), večino pa je dobil, ker je
Mestna hranilnica ljubljanska prekršila
solidarnost z ostalimi hranilnicami ter je
glasovala za Bukovec predlog. Mestne

hranilnice ni zastopal njen gerent vl. sr.
Sporn, temveč je pokrajinska uprava
izročila legitimacijo in nalog finančnemu
prokuratorju Souvanu. V imenu hranil-
nice je župan dr. Karba ostro protestiral
proti postopanju gg. Bukovec in Souva-
na. Njemu se je pridružil tudi predsed-
nik Kranjske hranilnice Drag. Hribar.
Glavnica pri Hipotekarni banki je razde-
ljena tako-le: Hranilnice, izvajši Mest-
no, imajo 4.150.000. Mestna hranilnica
1.850.000. Zveza slov. zadrug 4 milijone
kron kapitala.

== Plenarna seja zagrebške trgovin-
ske in obrtne zbornice so je vršila te
dni pod predsedstvom predsednika Vla-
dimirja Arka. Poročalo se je med dru-
gim, da se je predsedstvu posrečilo po-
spešenje carinskega postopanja s poštni-
mi zaboji in da je finančno ministrstvo
na posredovanje zborničnega predse-
stva dovolilo, da se sme pri potovanju
v inozemstvo vzeti s seboj 10.000 fran-
coskih frankov. Na vprašanje trgovin-
skega ministrstva, ali naj se avstrijskim
trgovcem dovoli poset naših trgov, je
odgovorila zbornica zanikajoče. Nato se
je predal dopis trgovinskega ministra,
ki objavlja, da je mnogo tujih podjetij
dobilo od svojih direktorjev v inozemstvu
naročilo, svojo potrebo kriti v inozem-
stvu celo glede takega blaga, ki se iz-
deluje pri nas. Ta samo na videx nacio-
nalizirana podjetja bojkotirajo na ta na-
čin našo domačo pridobitveno kroge. Mi-
niststvo poziva zbornico, naj se priklju-
či njegovi akciji ter se bori proti uvomu
takega blaga, ki se izdeluje pri nas.

== Novo posojilo Državne hipotekar-
ne banke. Beograjska „Pravda“ doznava,
da je Državna hipotekarna banka skle-
nila v gradbene svrhe mesta Beograda
najeti v Sveti drugo posojilo v znesku
do 4 milijonov frankov.

Domače borze
10. julija.

Zagreb. Na elektnem tržišču je vla-
dalo živahno povpraševanje in je bil pro-
met živahen. V devizah je nastopilo
splošno oslabljenje tečajev radi tega,
ker je dinar na zunanjih borzah zopet
prilicno čvrst. Blaga dovolj. Početna
čvrstoča pa se ni mogla držati. Notira-
le so devize: Amsterdam 3730 — 3750,
Dunaj 0.13275 — 0.1335, Berlin 0.03 —
0.032, Budimpešta 1.09 — 1.12, Italija
403 — 405, London 433 — 435, Newyork
94.5 — 95.5, Pariz 550 — 557.5, Prag
287 — 289, Svica 1637.5 — 1642.5, Var-
šava 0.068 — 0.072; valute: dolar 93.5
— 94, češkoslov. krona 0 — 285, napo-
leondori 0 — 360, sovereigne 0 — 430,
švicarski franki 1625 — 1630, lire 398
— 400; elektr: Jugoslavenska 125 — 128,
Ljubljanska kreditna 220 — 230, Pra-
štediona 1022.5 — 1025, Slavenska 105
— 106, Trboveljska premožgokopna 1100
— 1150.

Beograd. Tendence nestalna, a blaga
zadosti. Vse devize v padanju, razen
Soluna in Amsterdam. Promet velik.
Notirale so devize: London 434.5 —
435.25, Pariz 552 — 554, Newyork 94.5
— 95, Zeneva 1632.5 — 1637.5, Solun
250 — 260, Milan 403.5 — 404, Praga
288.5 — 289, Berlin 0.0295 — 0.0305, Du-
naj 0.1337 — 0.1335, Bukarešta 46.5 —
47.5, Sofija 88 — 91, Budimpešta 1.07
— 1.10, Amsterdam 3800 — 3875; va-
lute: lev povpraševanje 86.

Najgloblje žalosti potrti naznanjamo vsem sorod-
nikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da
je naš iskrenoljubljeni sin, brat, svak in stric, gospod

IVAN BAUMAN
visokošolec

v soboto dne 7. t. m. ob 3/4 17. uri, previden s tola-
žili sv. vere, v 25. letu svoje dobe boguvdano pre-
minul.

Pogreb predragega nam pokojnika se je vršil v
torek dne 10. julija 1923. ob 9. uri iz hiše žalosti
Sv. Ilj h. št. 55 na domače pokopališče, kjer se ne-
pozabni položi v rodbinsko grobnico k večnemu
počitku.

Sv. Ilj, dne 9. julija 1923.

Ivan in Josipina Bauman, starši. — Mimi Purkart-
hofer, roj. Bauman, Lizi Bauman, sestre. — Josip
Bauman, Edvard Bauman, brata. — Maks Purkart-
hofer, svak. — Maks in Dora Purkarthofer, nečaka.

Mestni pogrebni zavod v Mariboru.

1248

Priporočamo knjigo

Dr. Jos. Tičar

Nalezljive bolezni.

Opisi važnih nalezljivih bolezni
z navodili za nego bolnikov.

S slikami.

Cena s poštnino
vred 20 Din 50 p.

Karoba se pri tiskovni zadrugi
v Ljubljani, Pražakova ulica 54.

Mali oglasi

stanje z državnim davkom se ispravi vred do 20 besedi Din 5⁰⁰, vsake nadaljnje besede 50 par
red. — Plaša se vedno naprej (lahko tudi v znakih). Na vprašanja odgovarja uprava in, ako je vprašanje
priloga, priložna ali odgovor ter manjše plačilo (1 Din).

Službe

SOBARICA

izučena, za boljšo hišo, ki
bi šla v Zemun s plačo
390 dinarjev mesečno, naj
se obrne do 18. t. m. na
vilo Tönies, soba L. Bled.
5948

V PEKOVSKO OBRT

se sprejme 16 leten pošten
fant na dva in pol leta učne
dobe. V hiši vse, tudi oble-
ka. — Ponudbe na upr.
«Jutra». 5939

INŠTRUKCIJE

išče za čas počitnice učite-
ljica ali pa mesta kot pi-
sarniška moč. — Ponudbe
pod «Učiteljica» na upravo
«Jutra». 5914

TRGOVSKI POMOČNIK
se sprejme za manufakturno
veletrgovino. Reflektira
se le na starejšo, dobro iz-
veščano moč s večletno
praktiko. Ponudbe na upr.
«Jutra» pod «Manufak-
tura». 5974

KOT PRAKTIKANT

z trgovsko šolo želi vstopi-
ti 18letni mladenič k
večjemu eksportnemu pod-
jetju. Ponudbe pod «Prak-
tikant» na upr. «Jutra». 5964

VAJENEC

ki ima veselje do fotografir-
anske obrta, s primerno
školsko naobrazbo, se sprej-
me pri fotografu Hugon
Hibber, Ljubljana. Valva-
sorjev trg 7. 5932

KNJIGOVODJA- KORRESPONDENT

večletna praksa, dober raču-
nar, išče primerno služ-
bo s prostim stanovanjem.
Nastop mogoče takoj. —
Cenj. ponudbe pod «Mar-
ljiv» na upr. «Jutra». 5925

SKLADIŠČNIK

vešč knjigovodstva, išče
službo s prostim stanova-
njem, najraje pri večjem
mlinskem podjetju. Cenj.
ponudbe z navedbo plače
pod «Energijs» na upr.
«Jutra». 5926

POSJOJILNICA NA DEZELI

nastavi verzirano mlajšo
moč ali upokojenca kot
tajnika. Naslov da uprava
«Jutra». 5927

STENOGRAFINJO IN STROJEPIŠKO

ki popolnoma obvlada nem-
ško in slovensko steno-
grafijo, sprejme takoj od-
vetniška pisarna dr. Fran
Novak & dr. Alojzij Ko-
bul, Ljubljana, kamor je
nasloviti ponudbe. Začetni-
ce popolnoma izključene.
5928

INŠTRUKCIJO

iz vseh predmetov za real-
ko daje tehnik iz viših se-
mestrov (zlasti matemati-
ko, fiziko in opisno geo-
metrijo). Pogoji po dogo-
voru. Cenj. ponudbe je po-
slati na upr. «Jutra» pod
«Matematika». 5940

ABSOLVENT

geodetskega tečaja, z eno-
letno prakso pri katastru,
dober risar, išče mesto.
Naslov pove upr. «Jutra». 5946

PISARNIŠKA DELA

na dom sprejme mlada
vdova, vajena tudi šivanja,
vezenja. Ponudbe na upr.
«Jutra» pod «Pomoč-
ninja». 5917

SOFER

avtomobilist, išče pri-
mernega mesta, gre tudi
na deželo. Ponudbe na upr.
«Jutra» pod «Sofers». 5961

ABSOLVENT

tehniške visoke šole, elek-
troinženjskega oddelka,
išče kakršnekoli zaposlitve
tudi izven električne stroje.
Ponudbe z navedbo
plače pod «Zanesljivi» na
upr. «Jutra». 5902

URARSKEGA

3966
pomocnika
iščem s 1. ali 15. avgu-
stom za stalno delo. Star-
ost ne preko 30 let. Za-
stanovanje in hrano pre-
skrbljeno. Gabriel Matte-
weber, urar v Skofji Loki.

GOSPOD

3229
zmožen angleškega, nem-
škega in slovenskega jezi-
ka v govoru in pisavi, želi
službo v pisarni. Naslov
pove upr. «Jutra».

GOSPODIČNA

izučena v trgovini z meša-
nim blagom, zmožna vseh
pisarniških del, stroje-
pisja, želi prenesti službeno
mesto. Ponudbe pod «Pošte-
na» na upr. «Jutra». 5927

ZA AVTO-MEHANIKO

hoče prakticirati mladenič,
izučen kovaške obrti, iz-
ježen nekoliko ključavničar-
stva. Vstopiti želi v pri-
merno delavnico, plača po
delu. Naslov na upravo
«Jutra». 5936

Kupim

KUPIM 5920
motor na bencin, 4 do
6 HP. Ponudbe na F. Her-
gouth, Maribor, Orožnova
ulica št. 8.

PRIKLOPNI VOZ

lahak, za motorno kolo,
kupim. Popis in cena na:
Fr. Holchaker, Kranj 3586

KUPI SE VILA

z velikim vrtom v nepo-
sredni bližini Tivolija ali
Bleiweisove ceste. Ponudbe
na upr. «Jutra» pod «Takoj
plačljivo» 3296

HIŠO ALI VILLO

s 4 do 5 sobami v bližini
železniške postaje in elek-
tričnega tiska, kupim. Po-
nudbe Stekar, Jesenice ob
Savi. 5938

Prodaj

KLUB-GARNITURE

divane, otomane, žimnice
in drugo pohištvo najcene-
je pri Erman & Arhar, mi-
zarstvo, št. Vid pri Ljub-
ljani 4. 5951

STELAZO

5970
porabna za krojaštvo, kupi
A. Z. Rožna dolina 107.

PSE CUVAJE

3 mesece stare, prodam.
Knafjeva ulica. Gledališka
slikarna. 5935

LOVSKI PES

se prodaja ali pa zameja za
lovsko puško. Pes je 2 leti
star, istreka pasma. Kdor
želi dobrega psa, naj se
obrne na lastnika Ivana
Zgonca, vas Sernjak št. 3,
pošta Velike Lašče.

VOLČJI PSI

mladi, čistokrvni, se pro-
dajo v hotelu Tivoli. 5958

MOTORNO KOLO

se prodaja po zelo nizki cen-
i. Naslov pove upravn-
išvo «Jutra». 5978

OVČJA VOLNA

Velika množina ovčje vol-
ne, bele in črne, naprodaj.
Kupci, oziroma reflektanti
naj pošljejo cenj. ponudbe
z navedbo cene na upr.
«Jutra» pod «Volna». 5904

DOBRO OHRANJENA VINSKA SESALJKA

(pumpa) se prodaja z vsemi
prilozicami, kakor tudi s
cevmi. Ravnotam je na-
prosto in taktično pisalni-
stroj znamke «Norica» po
ugodni ceni, kakor tudi en
dvosedežni in en štirise-
dežni avto. Naslov v upr.
«Jutra». 5906

POCENI SE PRODA:

2 elegantni polkriti kožlji,
1 tovrni voz in 2 dežni
plahti za konja. Ogleda se
v Kolezijski ulici 20,
Ljubljana. 3295

PRODAM 87 DELNIC

papirnice, Evro, kurz
K 790.—, t. j. K 10.— pod
emisij. kurzom 2/3 istih z
letnim, 1/3 s polletnim
kuponom. Ponudbe pod
«Evro» na Aloma Com-
pany, anonimna družba,
Ljubljana, Kongresni trg
št. 3. 3290

OTROŠKI VOZIČKI

več vrst, od 250 Din
DVOKOLESA
novej modeli, za dobro pneu-
matiko, že od 1500 Din
naprej.

MOTORČKI

najnovejši amer. tipa
«Evans» in D. K. W. Ori-
onete. Motorčete,
PNEUMATIKA

zračnice z garancijo

od 16 Din, plašji od 65 Din.
Preprodajalci in mehaniki
znižane cene. Sprejemajo
se vsa popravila, emajli-
ranje in ponikanje. —
«Tribuna», F. B. L. to-
varna dvokoles in otro-
ških vozičkov, Ljubljana,
Karlovska cesta 4. 139

KRASEN KONJ

rdeče barve, visok 16 in
tričetrti, pesti, za ježo in
vožnjo, je naprodaj. Po-
izve se v upr. «Jutra». 3242

Napremičnine

HIŠO

5907
z lepim vrtom in prostim
stanovanjem prodam za
360.000 K. Pod ugodnimi
pogoji tudi nekaj ceneje.
Polše, Rožna dolina 106.

PRODAM HIŠO

popolnoma novo (vilo), sra-
ven pol orala zemljišča,
tako. Oddaljeno od pol ure
od Celja, leži na jako le-
pem prostoru, poziv se pri-
brivcu in laščarju Ko-
stomaju v Celju. 5910

LEPO POSESTVO

v Slov. Bistrici, obsega
iz velike zidane hiše, spo-
sobno za gostilno, 4 oravov
zemlje, se prodaja. — Cena
800.000 K. Vprašati pri
lastniku F. Rigler, Pra-
gersko. 5937

TRGOVSKA HIŠA

z več lokali, vrtom, go-
sposodarskim poseopji in
delavnice, na prometni ce-
sti v Mariboru, se zaradi
družinskih razmer takoj
prodaja. Stanovanje, trgo-
vski lokal, delavnica, kleti
kupcu takoj na razpolago.
Posredovalci izključeni.
Vpraša se v Mariboru,
Aleksandrova cesta 57/1,
vrata 8. 3512

STAVBIŠČE

Parcela, 3024 kvadratnih
metrov (travnjak in njiva)
pripravno za stavbišče po
65 kubičnih metrov, je na-
prodaj. Več se poziv v
Lokah št. 96, p. Trbovlje.
3989

Stanovanja

SOBA

3225
z dvema posteljama v bli-
žini Bleda ali Bohinja od
15. julija do 15. avgusta
se išče. — Ponudbe na
M. Guttnar, Zagreb, Juris-
čeva ulica št. 26/II.

STANOVANJE

3293
na Bledu se dobi za večjo
družino po ugodni cen-
i. Vila Mira, Bled II.

LEPO STANOVANJE

od najmanj dveh sob s ku-
hinjo išče mladi zakonik
par brez otrok. Stanovanje
je lahko tudi na periferiji.
Plača do 8000 K mesečno.
Posredovalec dobi 2000 K
nagrade. Ponudbe pod «Mi-
ren stan» na upr. «Jutra». 5912

ČEDNO NAMESČENA SOBA

z električno razsvetljavo
za 2 osebi z dobro hrano
se odda za 14 dni v sredi-
ni mesta. — Naslov pove
upr. «Jutra». 5921

Pokali

v NAJEM 5915
ali na vnaprejšnjem
na. Ponudbe pod «Izvešča-
na» na upr. «Jutra».

LOKAL

5968
ali že vpeljan trgovino,
vzajem v najem na pro-
metnem kraju v mestu ali
na deželi. Cenj. ponudbe
pod «Trgovina» na upravo
«Jutra».

VELIKI LOKAL

pripraven za kavarno, go-
stilno, restavracijo ali za
trgovino, s stanovanjem
ali brez stanovanja, se od-
daja za več let. Ponudbe
na Franjo Korent, Maribor,
Smetanova ulica 48.
3518

Dopisovanje

DOPIŠOVANJE

želita dva mlada orožnika
v svrhu znanja radi go-
sejše ženitve z dvema go-
spodičnima od 18 do
25 let. Cenj. ponudbe s
sliko pod Ivko in Mirko na
upr. «Jutra». 5919

MLAD DRŽAVNI PODURADNIK

lepe in priključne zuna-
nosti, se želi v svrhu ženi-
tve seznaniti z gospodi-
no ali vdovo od 23 do 30
let, katere ima nekaj po-
moženja. Samo resne po-
nudbe, če mogoče s sliko,
katere se vrne, naj se po-
šljejo na upr. «Jutra» pod
«Jesena». 5930

POSESTNIK IN TRGOVEC
z milijonskim premoženjem
iščem primernega znanja
z gospodično v starosti do
28 let v svrhu ženitve.
Star sem 30 let in zdrav.
Primerna dota bi bila po-
trebna kot obratni kapital.
Dopise prosim pod šifro
«Resnost» na upr. «Jutra».
Tajnost častna zadeva.
Dopise na željo vrnem.
5957

RESNA ŽENITNA PONUDBA

Mlad gospod, priključive
znanosti, mirne narave,
s stoliščem kron premože-
nja, se želi seznaniti za-
radi ženitve z gospodično
ali vdovo brez otrok, ki

pa ima posestvo. — Po-
nudbe s sliko je poslati
na upr. «Jutra» pod «Smer
življenja 3040». Tajnost
zajamčena. 3216

Razno

FINA GOSPODIČNA

daje poduk v nemščini, ob-
nem pa instrukcije za
ljudske šole. — Cenj. po-
nudbe na upr. «Jutra» pod
«Takoj 3921». 5923

KOMPANJON

se išče za donosno pod-
jetje, ki se tudi prodaja po
dobrimi pogoji. Kino, Stu-
denci, p. Maribor. 3247

KOMPANJON

se išče za donosno pod-
jetje, ki se tudi prodaja po
dobrimi pogoji. Kino, Stu-
denci, p. Maribor. 3217

LIPICER FRANC
krojač na Dolenjski cesti
št. 12 je zopet otvoril svo-
jo krojaško delavnico. Ob-
činstvu se vljudo pri-
poroča 5973

KOT DRUŽABNIK

z gotovino 50.000 Din želi
vstopiti v kako pod-
jetje, najraje k lesni in-
dustriji. Veržiran sem v
strojni, stavbeni kot lesni
stroki. Ponudbe pod «Teh-
nik» na upr. «Jutra». 5999

KOMPANJON

se išče za donosno pod-
jetje, ki se tudi prodaja po
dobrimi pogoji. Kino, Stu-
denci, p. Maribor. 3217

Standard Oil Co of Jugoslavia v Zagrebu

priporoča p. n. naročnikom svojo stalno zalogo:
**bencina, petroleja, parafina, vseh vrst
mineralnih strojnih olj za avtomobile.**

Tozadevne informacije in naročila sprejema 1239

Glavno zastopstvo:

G. MENARDI, LJUBLJANA,
Trubarjeva ulica 2. Telefon št. 62.

Lokal v Ljubljani se takoj odda.

Prostor primeren za pisarno, agenturo ali en gros trgovino. Me-
sečna najemnina mala. — Enkratna odškodnina Din 15.000.—.
Reflektante se prosi, da sporoče svoj naslov na ALOMA COM-
PANY, dr. z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3. 1217

POZOR!

POZOR!

AUTOMOBILI NAPRODAJ!

Osební: in tovarni:

I. Flat Wien

I. Laurin & Klement

I. Puch Graz

I. Perl Liesing, štirilonski

I. Waff štirilonski

I. Fiat Verpflegstyp, dvainpoltonski

I. Fiat Turino 15 Ter., eninpoltonski

Generalno reparirani in v najboljšem stanju so pri tvrdki

„SVETLA“ d. d.

Ljubljana, Hilšerjeva ulica 5.

Tovarniški prostori z vodno silo

se oddajo takoj v najem.

Ponudbe pod „Vodna sila“ na Aloma Company, anonimna
družba z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3. 1210

Oglas.

(Nabavka sena i slame.)

Na osnovu naredjenja Komandanta IV. armijske oblasti E. broj 7836
od 26. juna ove godine održat će se na dan

28. jula ove godine u 11 časova pre podne
Prve javne usmene licitacije

za nabavku i isporuku sena i slame i to:

1. Za garnizon Ljubljanski 630.000 kilograma sena i 280.000 kilo-
grama slame, kod intendanture Dravske divizijske oblasti u Ljubljani.

2. Za garnizon Mariborski 630.000 kilograma sena i 270.000 kilo-
grama slame, kod vojnog okruga u Mariboru.

3. Za garnizon Celjski 54.000 kilograma sena i 49.000 kilograma
slame, kod vojnog okruga u Celju.

4. Za garnizon Sl. Bistrica 250.000 kilograma sena i 90.000 kilograma
slame, kod Komande mesta Slovenska Bistrica.

Isporučka sena i slame po mesečnim partijama franko magacin (senjak)
intendantskih slagalista navedenih garnizona do 15. oktobra ove godine.

Kancija 5%, polaže se u gotovom novcu ili vrednosnim papirima po
odredbama čl. 88. Zakona o državnom računovodstvu na dan licitacije do
10 časova pre podne na kasama navedenih Komandata gde će se licitacije održati.

Uslovi po kojima će se ove licitacije izvršiti, mogu se videti svakog
dana pre i posle podne u kancelarijama označenih Komandata.

Svaki ponudjač (licitant) ima da preda na dan licitacije predsedniku
komisije pismeno svedočanstvo nadležne trgovačke komore o svojim pre-
duzimajkim podobnostima kao i uverenje o tome, da je svoju radnju prijavio
poreskim vlastima i platio porez za tekuće tromesečje.

Pozivaju se zainteresovani, da prisustvuju ovim licitacijama.

Iz kancelarije intendanture Dravske divizijske oblasti

E. broj 9942 od 29. juna 1923. godine u Ljubljani. 1167

Dr. Anton Urbano
Katica Urbančeva roj. Milačeva
poročena
Olševsek Bled Ljubljana
dne 8. jula 1923.

Pisalni stroji ita.

Mehanična delavnica
(popravljalnica)
LJUBLJANA
Šelenburgova ulica 4
L. BARAGA.

Naznanilo.

Vljudo naznanjam slavnem
občinstvu, da sem prenesel z Gor-
škega svojo večletno dobro znan-
je „Modno krojačnico“

v Rožno dolino št. 107 v lasti
hišo (prej gostilna pri Gorenjki).
Zagotavljam točno in solid-
no postrežbo se toplo priporočam

3769 Anton Žigon.

Plačam

10.000 Din nagrade posredoval-
in do 100.000 Din posojila a
predujma lastniku prosteg
stanovanja v Ljubljani,

najmanj štiri sobe s komfortom, na
kasneje za maj-termin 1924. Ponud-
se popisom (mero sob) in drugimi to-
nimi podatki pod „MIR“ na upr.
„Jutra“. 1250

Več dobrih

minerjev

za rovsko delo

eventuelno akord, pri veliki stav-
tudi divje drobnice in
sprejme takoj

Slograd, d. d., Ljubljana

Kupi se:

Črne češnje (dobro so
tudi divje drobnice) in
borovnice, večje množine,
maline (več vagonov).

</